

Sygn. akt I NKRS 59/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski (sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z odwołania J. K. , A. P. i K .P. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] /2021 z 10 marca 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w Wojewódzkim
Sądzie Administracyjnym w G., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020r., poz.
744,

z udziałem A. L.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 lutego 2022 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę w całości i przekazuje sprawę
Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.**

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] /2021 z 10 marca 2021 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej:
KRS lub Rada), na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r.
o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2021, poz. 269; dalej: u.KRS), postanowiła:

przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie A. L. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w G. (dalej: WSA w G.) ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 744 (pkt 1) oraz nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie K. P. K., J. S. K., A. M. M. i A. C. P. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G. ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 744 (pkt 2).

Troje spośród nieprzedstawionych kandydatów: J. K., A. P. i K. K. (dalej: skarżący, odwołujący się) wniosło odwołanie od wskazanej uchwały do Sądu Najwyższego. Postanowieniem Sądu Najwyższego z 21 września 2021 r., I NKRS 83/21 oraz z 15 października 2021 r., I NKRS 84/21, na podstawie art. 44 ust. 2a u.KRS, odwołania A. P. i K. K. zostały połączone ze sprawą o sygn. akt I NKRS 59/21 dotyczącą odwołania J. K. w celu ich łącznego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia pod sygn. akt I NKRS 59/21.

J. K. w dniu 6 maja 2021 r. wniósł odwołanie od powyższej uchwały zaskarżając ją w całości. Na podstawie art. 398 § 3 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398 § 1 pkt 2 k.p.c., w powiązaniu z art. 44 ust. 1 i ust. 3 u.KRS zaskarżonej uchwały zarzucił rażące naruszenie:

1) przepisów postępowania, tj. art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 i art. 42 ust. 1 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 załącznika do uchwały nr 158/2019 KRS z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu KRS w zw. z art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 u.KRS w zw. z art. 7 § 1 i § 2 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (dalej: p.u.s.a.) oraz art. 4 p.u.s.a. w zw. z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż Rada dokonując oceny kandydatur, w tym skarżącego, zaniechała wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów i bez wnikliwego zbadania okoliczności sprawy udostępnionych Radzie przez skarżącego oraz z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, a także dokonanie oceny w sposób dowolny. Skutkiem tego, w ocenie skarżącego, przedstawiono w zaskarżonej uchwale Prezydentowi RP wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego WSA w G. kandydaturę A. L..

2) przepisów prawa materialnego, tj. art. 2, art. 8 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1) u.KRS w zw. z art. 57a § 3 w zw. z art. 57f § 2 p.u.s.p. w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 lipca 2019 r. w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie (Dz.U. 2019, poz. 1367) poprzez błędną wykładnię wskazanych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, w szczególności niedokonanie oceny kandydatów, w tym skarżącego, na podstawie przejrzystych, jasnych i sprawiedliwych kryteriów, zgodnych z zasadami równego dostępu do służby publicznej, zasadami równego traktowania oraz zasadami demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G. A. L. wskazanej w pkt. 1 Zaskarżonej Uchwały, a nie przestawiono wniosku o powołanie skarżącego J. K..

A. P. w dniu 5 maja 2021 r. wniósł odwołanie od wskazanej uchwały i zaskarżył ją w całości w zakresie punktu 1 oraz w zakresie punktu 2 – w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o jego powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G.. Odwołujący się zarzucił zaskarżonej uchwale sprzeczność z prawem, polegającą na naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 i 2, a także art. 32 ust. 1 u.KRS przez:

1) dokonanie oceny kandydatury odwołującego się bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny jego kwalifikacji, w tym w zestawieniu z kwalifikacjami osoby, której kandydatura została przedstawiona Prezydentowi RP, z przekroczeniem granicy swobodnej oceny materiałów;

2) oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, pomimo przedłożenia przez odwołującego się pełnego materiału;

3) niepełne przedstawienie kandydatury odwołującego się, co wynika z treści uzasadnienia uchwały i pominięcie szeregu okoliczności istotnych z punktu widzenia kryteriów wyboru, w tym również w kontekście oceny sylwetki odwołującego się w odniesieniu do aspektów ścieżki zawodowej osoby, której kandydatura została przedstawiona Prezydentowi RP;

4) dokonanie oceny przy błędnym założeniu, że wykonywanie obowiązków referendarza w sądzie administracyjnym jest równoznaczne z „samodzielnym orzekaniem w sądzie administracyjnym”, co skutkowało brakiem porównania ocenianych kandydatur odwołującego się i osoby, której kandydatura została przedstawiona Prezydentowi RP w oparciu o jednolite, rzetelne oraz właściwie dobrane i rozumiane kryteria ustawowe;

5) wskazanie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały okoliczności niezgodnej z prawdą, że odwołujący się nie stawiał się na posiedzeniu zespołu, nie informując o przyczynach swojej nieobecności, pomimo zawiadomienia o terminie i doręczenia linku do wideokonferencji.

K. P. K. pismem z 21 kwietnia 2021 r. wniósł odwołanie od wskazanej uchwały i zaskarżył ją w całości w zakresie punktu 1 oraz w zakresie punktu 2, tj. nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie jego kandydatury do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G.. W odwołaniu sformułowano następujące zarzuty naruszenia:

1) art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS przez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego WSA w G. reguł i kryteriów wyboru, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej i przyjęcie przez Radę dodatkowych, nieprzewidzianych w ustawie kryteriów w postaci samodzielnego orzekania w wojewódzkim sądzie administracyjnym oraz sposobu prezentacji kandydata w trakcie wideokonferencji, które stanowiły wobec odwołującego się kryterium dyskryminacyjne;

2) art. 3, art. 32 ust. 1 i art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie przedłożonej dokumentacji, przejawiające się w: zaniechaniu dokonania oceny kwalifikacji odwołującego się;

braku analizy doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu prawa odwołującego się; pominięciu dorobku naukowego, opinii przełożonych, publikacji oraz przedłożonych przykładowych odpisów rozstrzygnięć przygotowanych przez odwołującego się; niezastosowaniu równych i jednakowych dla wszystkich kandydatów ustawowych kryteriów oceny przez nieuwzględnienie doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu prawa, dorobku naukowego, opinii przełożonych, publikacji oraz przedłożonych przykładowych odpisów rozstrzygnięć przygotowanych przez odwołującego się;

3) art. 33 ust. 1 u.KRS przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy, polegający na: niezastosowaniu takich samych kryteriów wobec wszystkich kandydatów; brak porównania ocen i kryteriów ustawowych, przyjętych wobec A. L. oraz odwołującego się; naruszenie swobodnej oceny kandydatów, przez brak szczegółowego wskazania, jak przedstawia się sytuacja odwołującego się i spełnienie przez niego ustawowych kryteriów w odniesieniu do zastosowanych przez Radę kryteriów wobec Pani A. L.; pominięciu wymogu wszechstronnego rozważenia sprawy przez nieuzasadnione przyjęcie, że realizacja czynności referendarskich jest równoznaczna z „samodzielnym orzekaniem w wojewódzkim sądzie administracyjnym”, które stanowiło wobec odwołującego się kryterium dyskryminacyjne;

4) art. 42 ust. 1 u.KRS przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej uchwały w sposób uniemożliwiający kontrolę instancyjną, w szczególności brak sprecyzowania rzeczywistych kryteriów, którymi kierowała się KRS dokonując oceny kandydatów oraz brak wskazania, w jakim zakresie uznano kwalifikacje rekomendowanej kandydatki za wyższe i bardziej odpowiednie od kwalifikacji odwołującego się, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których KRS uznała, że kandydatura odwołującego się jest gorsza od kandydatury rekomendowanej kandydatki.

Przewodniczący KRS w odpowiedzi na odwołania (pismami z 26 maja oraz z 8 czerwca 2021 r.) wniósł o ich oddalenie w całości jako pozbawionych uzasadnionych podstaw. Wskazał, że w odwołaniach nie wykazano, aby Rada w swoim postępowaniu dopuściła się naruszenia prawa. Uchwała, od której zostały wniesione odwołania, zapadła w ramach przysługujących Radzie ustawowych

kompetencji, na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i przy zastosowaniu właściwych przepisów, a złożone odwołania stanowią jedynie bezzasadną polemikę ze sformułowaną przez KRS oceną kwalifikacji kandydatów. Z uzasadnienia uchwały wynika bowiem jednoznacznie, co zdecydowało o wyższości wybranej kandydatki nad pozostałymi kandydaturami, w tym osób odwołujących się oraz jakie kryteria zostały zastosowane w ramach dokonanego wyboru.

Zaskarżona uchwała poprzedzona została postępowaniem w Radzie. Celem przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu KRS, Przewodniczący Rady wyznaczył trzyosobowy zespół członków KRS (dalej: zespół), zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 1 marca 2021 r. zespół – jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały – po szczegółowym zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił sylwetki wszystkich kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Zespół wziął również pod uwagę sposób prezentacji kandydatów w trakcie wideokonferencji. Przewodniczący zespołu poddał pod głosowanie kandydatury uczestników niniejszego postępowania. W wyniku głosowania jawnego zespół rekomendował w przedmiotowym postępowaniu nominacyjnym kandydaturę A. L., na którą oddano 3 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się” oraz kandydaturę K. P. K., na którego oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano jeden głos „wstrzymujący się”. W przypadku pozostałych uczestników w rezultacie przeprowadzonego głosowania (0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 3 głosy „wstrzymujące się”) zespół ze względu na brak osiągnięcia bezwzględnej większości głosów postanowił nie rekomendować Radzie ich kandydatur o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G..

W uzasadnieniu stanowiska zespół wskazał, że podejmując decyzję dotyczącą rekomendacji A. L. i K. P. K. wziął pod uwagę (dokonując oceny łącznej) kwalifikacje kandydatów, doświadczenie zawodowe, wysoki poziom wiedzy w

d dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, opinie przełożonych, rekomendacje oraz inne dołączone dokumenty. Zespół wziął również pod uwagę sposób prezentacji kandydatów w trakcie wideokonferencji.

Zaskarżona uchwała podjęta została podczas posiedzenia plenarnego KRS 10 marca 2021 r. Rada stwierdziła, że kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania określone w art. 6 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. 2019, poz. 2167 ze zm.; dalej: p.u.s.a.). Następnie Rada, podejmując niniejszą uchwałę, stwierdziła, że kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS oraz wymogiem z art. 6 § 1 pkt 6 p.u.s.a. i uwzględniła: kwalifikacje kandydatów, doświadczenie zawodowe, poziom wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, opinie przełożonych, rekomendacje oraz inne dołączone dokumenty, a także sposób prezentacji kandydatów w trakcie wideokonferencji. Rada przedstawiła i omówiła również sylwetki wszystkich kandydatów. Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy KRS podzieliła stanowisko zespołu członków w części dotyczącej A. L. i uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o jej powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G..

W uzasadnieniu uchwały Rada stwierdziła, że przy podejmowaniu decyzji uwzględniła: kwalifikacje kandydatów, doświadczenie zawodowe, poziom wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, opinie przełożonych, rekomendacje oraz inne dołączone dokumenty, a także sposób prezentacji kandydatów w trakcie wideokonferencji. Rada wskazała, że A. L. przez ponad dwa lata pracowała na stanowisku referenta w Samorządowym Kolegium Odwoławczym (dalej: SKO) w E., a następnie przez kilka lat pełniła funkcję pozaetatowego członka SKO w E.. Od 2004 r. jest zatrudniona w WSA w G., kolejno na stanowiskach: asystenta sędziego, referendarza sądowego, a od 2016 r. starszego referendarza sądowego. Podnosi kwalifikacje przez szkolenia i warsztaty

zawodowe oraz prowadzi szkolenia dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego z zakresu postępowania administracyjnego.

Zdaniem KRS, zarówno bogate i długoletnie doświadczenie w zakresie pracy na stanowisku pozaetatowego członka SKO w E., jak również praca w WSA w G. pozwoliły kandydatce osiągnąć wysoki poziom wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej. Ponadto A. L., w ocenie Rady, najlepiej zaprezentowała się w trakcie wideokonferencji przeprowadzonej 1 marca 2021 r. odpowiadając merytorycznie na zadawane przez członków zespołu pytania, co potwierdza jej wysokie kwalifikacje zawodowe.

W ocenie Rady pozostali uczestnicy postępowania również posiadają wiedzę z dziedziny prawa administracyjnego, jednakże żaden z nich nie posiada doświadczenia w zakresie samodzielnego orzekania w sądzie administracyjnym. Ich kandydatury zostały ocenione niżej przez zespół, jak i KRS zarówno na podstawie zebranej dokumentacji w sprawie, jak również w kontekście prezentacji podczas wideokonferencji. Jednocześnie Rada stwierdziła, że ocena prezentacji w trakcie wideokonferencji nie ma zastosowania do kandydatury A. C. P, który nie stawiał się na posiedzeniu zespołu – nie informując o przyczynach swojej nieobecności, pomimo zawiadomienia o terminie i doręczenia mu linku do wideokonferencji.

W ocenie Rady powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia KRS 10 marca 2021 r. na: K. P. K. oddano 6 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 12 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów; J. S. K. nie oddano głosów „za” i „przeciw”, przy 18 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów; A. L. oddano 10 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 9 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów; A. M. M. oddano 2 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i 17 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów; A. C. P. oddano 8 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 11 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów.

W konkluzji Rada podkreśliła, że o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie A. L. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w WSA w G., zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: kwalifikacje merytoryczne, doświadczenie zawodowe, poziom wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, opinie przełożonych, rekomendacje oraz inne dołączone dokumenty, a także sposób prezentacji w trakcie wideokonferencji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 oraz ust. 3 u.KRS uczestnik postępowania przed KRS może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej – z wyjątkiem art. 87¹ k.p.c., który ustanawia w postępowaniu przed Sądem Najwyższym tzw. przymus adwokacko – radcowski (art. 44 ust. 3 u.KRS).

Przepis art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS ogranicza właściwość Sądu Najwyższego w sprawach z odwołania od uchwał KRS dotyczących obsady stanowisk sędziowskich jedynie do badania czy Uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem – a zatem zarówno prawem materialnym, jak i przepisami postępowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 lipca 2014 r., III KRS 12/14; z 17 lipca 2014 r., III KRS 17/14). Ograniczenie to oznacza jednak również, że podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NKRS 34/21 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo). Powołanym przepisem ustawodawca wyłączył kompetencję Sądu Najwyższego do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie. Przedstawianie Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego pozostaje bowiem, z mocy art. 179 Konstytucji RP, wyłączną kompetencją KRS. Sąd Najwyższy nie zastępuje Rady w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu, polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego

oraz nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16, LEX nr 2122412 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

Ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał KRS sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak: wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06), która powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Kryteria wyboru kandydatów na stanowiska sędziowskie określa art. 35 ust. 2 u.KRS, który stanowi, że przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół członków Rady kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia:

1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia;

2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Powołany przepis, określa okoliczności, które powinien wziąć pod uwagę zespół ustalając kolejność kandydatów na liście w przypadku, gdy na jedno stanowisko sędziowskie lub asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat. Przyjąć należy, że w takim przypadku przepis ten określa kryteria oceny zgłaszającego się kandydata, którymi powinien kierować się zespół przyjmując stanowisko, o którym mowa w art. 34 ust. 1 u.KRS, a także sama Rada, podejmując uchwałę, o której mowa w art. 33 ust. 1 u.KRS. W sprawie dotyczącej rozpatrzenia zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie treść art. 35 ust. 2 u.KRS uzupełnia więc ogólne wymogi, jakie powinna spełniać Uchwała KRS

w sprawie indywidualnej, wskazane w art. 33 ust. 1 u.KRS, zgodnie z którym w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone.

We wszystkich trzech rozpoznawanych odwołaniach zawarte zostały zarzuty dotyczące braku wszechstronnego rozważenia sprawy. Skarżący wskazali na naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS. Ponadto dwoje odwołujących się podniosło zarzuty naruszenia art. 32 ust. 1 i 2 i art. 42 u.KRS oraz art. 2, art. 32 i 60 Konstytucji RP. Takie zestawienie zarzutów pozwala przynajmniej na częściowe łączne ich rozpoznanie.

W sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. W orzecznictwie wskazuje się, że KRS nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; z 2 lutego 2021 r., I NKRS 10/21, z 2 lutego 2021 r., I NKRS 21/21).

Sąd Najwyższy przyjmuje, że pominięcie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności może stanowić naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS skutkujące uwzględnieniem wniesionego odwołania i uchyleniem zaskarżonej uchwały (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 lutego 2019 r., I NO 21/18; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21). Wskazuje przy tym, że swoboda wyboru osób, które zostaną przedstawione Prezydentowi RP nie jest nieograniczona, gdyż wybór kandydatów nie może pomijać zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego; z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

Przechodząc do oceny zarzutów podniesionych w rozpoznawanych odwołaniach Sąd Najwyższy stwierdza, że jakkolwiek zostały one sformułowane

osobno jako zarzuty naruszenia wyszczególnionych w *petitum* odwołania przepisów postępowania, pozostają ze sobą w takim związku, że uzasadnia to ich omówienie i ustosunkowanie się do nich łącznie. Dają się one bowiem sprowadzić do jednego, generalnego zarzutu, który wyraża stanowisko odwołujących się, według którego ocena ich kandydatur na wolne stanowisko sędziowskie została przeprowadzona przez KRS bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie, oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodny ze zgromadzonym materiałem, z przekroczeniem granic jego swobodnej oceny i z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji odwołujących się, przy sporządzeniu uzasadnienia bez wzięcia pod uwagę kryteriów wskazanych w przepisach prawa, w sposób nie poddający się kontroli instancyjnej i uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek – a tym samym w sposób sprzeczny z prawem.

W świetle art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Wymagania dotyczące treści uzasadnienia nie zostały określone przez ustawodawcę, były natomiast przedmiotem licznych wypowiedzi judykatury. Sąd Najwyższy wypowiedział się, że celem uzasadnienia jest wykazanie, iż uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 29/21). Krajowa Rada Sądownictwa uzasadniając treść podjętej uchwały ma obowiązek wyjaśnienia, jakimi kryteriami kierowała się przy wyborze kandydatów. Uzasadnienie ma na celu umożliwienie kandydatom porównania swojej kandydatury z innymi oraz zweryfikowanie czy zachowane zostały wszystkie zasady proceduralne postępowania nominacyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Ma również na celu wykazanie, że Rada przy dokonywaniu oceny kandydatów kierowała się przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi kryteriami selekcyjnymi (wyroki Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19; z 12 maja 2021 r., I NKRS 34/21, z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Rada ma też obowiązek uzasadnienia, dlaczego dany kandydat

nie uzyskał rekomendacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 9/19; z 27 marca 2019 r., I NO 5/19; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

Z istoty demokratycznego państwa prawnego (art. 2 i 7 Konstytucji RP) wynika obowiązek stosowania przez wszystkie organy państwa rzetelnych i transparentnych procedur. Rzetelność i transparentność procedur przejawia się m.in. w uzasadnieniach rozstrzygnięć, które realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe (zob. wyroki TK: z 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; z 30 maja 2007 r., SK 68/06; z 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie TK z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04).

Uzasadnienie uchwały pełni zatem nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczególna pozycja ustrojowa niektórych organów państwa, jak KRS, nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozornie realizują swoje funkcje. W żadnym też razie kolegialny charakter organu albo przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia. Należy jednak przy tym zauważyć, że wadliwość uzasadnienia uchwały KRS może powodować konieczność uchylecia uchwały, bez potrzeby badania innych ewentualnie podniesionych w odwołaniu zarzutów, jedynie w sytuacjach zupełnie wyjątkowych, a mianowicie wtedy, gdy jest ono dotknięte brakami, które całkowicie uniemożliwiają odczytanie, jakimi przesłankami Rada kierowała się podejmując zawarte w uchwale rozstrzygnięcie. Przeprowadzenie kontroli zaskarżonej uchwały przez pryzmat jej zgodności z prawem istotnie staje się bowiem wówczas niemożliwe (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2021 r., I NKRS 64/21).

Odnosząc powyższe ustalenia do okoliczności rozpoznawanej sprawy, Sąd Najwyższy uznał za zasadne zarzuty dotyczące naruszenia przez Radę obowiązków wszechstronnego rozważenia sprawy oraz należytego uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia. Oceniając treść uchwały oraz jej uzasadnienia i konfrontując ją z podniesionymi przez skarżących zarzutami nie można nie zauważyć, że KRS wskazała kryteria, jakimi miała kierować się przy wyborze, ale ich zastosowanie budzi poważne wątpliwości. Rada dokonała więc wyboru w sposób dowolny, bez wszechstronnego rozpatrzenia posiadanych materiałów. Nie wskazała na czym miało polegać spełnianie wskazanych przez siebie kryteriów przez rekomendowanego kandydata w sposób wyższy od skarżących.

W uzasadnieniu Rada podkreśliła, że dokonując oceny poszczególnych kandydatur kierowała się przede wszystkim wymaganiami ustawowymi i interesem wymiaru sprawiedliwości, który wymaga, aby kandydat na stanowisko sędziego w wojewódzkim sądzie administracyjnym wyróżniał się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej. Dodała też, że kryteria, które powinien spełniać kandydat na stanowisko asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, wskazane zostały w art. 6 § 1 pkt 1-4 i 6 p.p.s.a. W dalszej treści zaś podniosła, że celem postępowania było wyłonienie najlepszych kandydatów, w związku z czym zastosowano kryteria dodatkowe, w tym doświadczenia zawodowego.

Analiza uzasadnienia uchwały przeczy wskazanym wyżej pryncypiom postępowania Rady, wskazanym przez samą Radę. Wskazując kryteria Rada zobowiązuje się do rzetelnego i zgodnego z prawem, w tym z gwarancjami Konstytucji RP, zastosowania ich wobec wszystkich kandydatów, z uwzględnieniem specyfiki wykonywanego zawodu. Rada nie proceduje tu na zasadzie dowolności. Chociaż kompetencje Rady do wskazywania kandydatów na urząd sędziego wynikają wprost z Konstytucji RP i żaden organ nie może ich przejąć, to nie znaczy to, że Rada proceduje na zasadach nieograniczonego uznania. W aktualnym stanie prawnym swoboda uznania w przypadku postępowań przed KRS dodatkowo ograniczają orzeczenia TSUE. Sąd Najwyższy zaś zobowiązany jest do badania, czy Rada naruszyła prawo także przez zbadanie, czy wskazane kryteria były

zgodne z prawem oraz, czy zostały zastosowane w sposób nienaruszający prawa (z uwzględnieniem gwarancji konstytucyjnych oraz konwencyjnych) (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19).

Nie można podzielić zapatrywania Rady, że odwołania są tylko polemiką z Radą, a kryteria zostały zastosowane w sposób prawidłowy. Rada wskazała, że wiodącymi kryteriami były ogólna ocena kwalifikacji oraz doświadczenie zawodowe i życiowe. Nie wykazała jednak, że wskazany kandydat spełniał je w stopniu wyższym od skarżących. Jest to okoliczność istotna, tym bardziej że Rada uzasadniając wybór A. L. wskazała, że: „Pozostali uczestnicy postępowania również posiadają wiedzę z dziedziny prawa administracyjnego, jednakże żaden z nich nie posiada doświadczenia w zakresie samodzielnego orzekania w sądzie administracyjnym”. W ocenie Sądu Najwyższego podkreślenia wymaga, że przepisy u.KRS nie przewidują jako kryterium oceny kandydata na urząd sędziego wcześniejszego orzekania w sądzie, w którym ubiega się on o stanowisko. Tym bardziej więc nie powinno to być kryterium decydujące przy wyborze kandydata na stanowisko sędziego. Kwestia orzekania w sądzie może być wiązana z aspektem doświadczenia zawodowego (art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS), ale jej pełne uwzględnienie może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy w konkursie na stanowisko sędziego uczestniczą osoby, które tym kryterium mogą ze sobą „konkurować”. Przyjęcie jednak tego kryterium w sytuacji, gdy ma ono zastosowanie wyłącznie do jednego z kandydatów i określenie go jako kryterium decydującego powoduje, że ma ono charakter dyskryminacyjny względem pozostałych kandydatów. Nie ulega bowiem wątpliwości, że żaden inny kandydat nie może takiego kryterium spełnić.

Przyjęcie przez KRS w zaskarżonej uchwale za decydujące kryterium „orzekania w sądzie” w sytuacji, gdy pozostali kandydaci kwalifikują się innym doświadczeniem zawodowym, bez odniesienia się do tego porównania, w ocenie Sądu Najwyższego ma charakter dyskryminujący i narusza art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego WSA w G. reguł i kryteriów wyboru, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa urzeczywistniającego zasady

sprawiedliwości społecznej. Ponadto zaskarżona uchwała narusza wskazane przepisy także poprzez przyjęcie za drugie z decydujących kryteriów nieprzewidzianego w przepisach u.KRS „zaprezentowania się w trakcie wideokonferencji”.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jasno wynika, że drugim (poza orzekaniem w WSA w G.) decydującym o wyborze kandydata na stanowisko sędziego WSA w G. kryterium był najlepszy sposób zaprezentowania się w trakcie wideokonferencji. Podobnie jak w przypadku kryterium „orzekania w sądzie” sposób prezentacji na wideokonferencji nie jest ustawowym kryterium oceny. Należy wskazać, że z przywołanych wcześniej przepisów u.KRS wynika jednoznacznie, że Rada nie może przy wyborze kandydata na stanowisko sędziego przyjmować dowolnych, nieprzewidzianych w ustawie kryteriów. Podkreślić należy, że w tym przypadku kryterium to ma charakter niesprawdzalnego, skoro w posiedzeniu zespołu uczestniczy tylko kandydat, którego dotyczy przesłuchanie. Należy także zauważyć, że powyższe kryterium nie było jednolicie stosowane przez Radę przy wyborze kandydata na stanowisko sędziego, albowiem A. C. P. w ogóle nie stawił się na posiedzeniu zespołu w trakcie którego odbyć się miała wideokonferencja. Nie przeszkodziło mu to jednak w uzyskaniu w trakcie głosowania na posiedzeniu Rady drugiego wyniku. W ocenie Sądu Najwyższego oznacza to, że udział w wideokonferencji (jak i sposób prezentacji w jej trakcie przez kandydata) nie był kryterium stosowanym przez Radę jednolicie wobec wszystkich kandydatów.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika także, że Rada wyjaśniając przesłanki podjętego rozstrzygnięcia wskazała, że wybrana kandydatka „w ocenie Rady, najlepiej zaprezentowała się w trakcie wideokonferencji przeprowadzonej 1 marca 2021 r. odpowiadając merytorycznie na zadawane przez członków zespołu pytania”. W ocenie Sądu Najwyższego powyższy fragment uzasadnienia dowodzi, że ocena prezentacji kandydatów uczestniczących w procedurze nominacyjnej miała charakter dowolny. Z przedstawionego uzasadnienia nie wynika bowiem, że wszyscy członkowie Rady uczestniczyli w wideokonferencji, podczas której następowała prezentacja kandydatów. Ocena Rady, iż to A. L. „najlepiej zaprezentowała się w trakcie wideokonferencji” jest zatem oceną dowolną, przez co

narusza wymóg wszechstronnego rozważenia sprawy wynikający z art. 33 ust. 1 u.KRS. stawy. Wymóg wszechstronnego rozważenia sprawy implikuje w sobie bowiem swobodną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów potwierdzających doświadczenie zawodowe, dorobek naukowy i pozostałe kryteria oceny ujęte w art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS. Ocena ta jednak dotyczyć może wyłącznie tych dowodów (dokumentów) z którymi podmiot oceniający (KRS) mógł się zetknąć. Sytuacja, w której podmiot kolegiálny ocenia dowód (okoliczność), w której nie uczestniczyli wszyscy członkowie tego podmiotu stanowi naruszenie art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS. Należy także zwrócić uwagę, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały uniemożliwia przeprowadzenie jej realnej kontroli. Rada nie wskazała co było przedmiotem zadawanych pytań i jak odpowiadała osoba, co do której przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego WSA w G., a uzyskane odpowiedzi i ich ocena nie zostały zestawione z odpowiedziami innych kandydatów i nie wyjaśniono z jakich powodów te akurat odpowiedzi uznano za najlepsze. Tym bardziej, że niektórzy z odwołujących się wskazywali, że nie zostały mu zadane żadne pytania wymagające merytorycznej odpowiedzi.

W ocenie Sądu Najwyższego wynikający z art. 33 ust. 1 u.KRS wymóg wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy przemawia za koniecznością zestawienia oceny kwalifikacji i pozostałych kryteriów przewidzianych w art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS wszystkich kandydatów. Rada powinna wykazać z jakich powodów uznała, że niespełna dziesięcioletnie doświadczenie zawodowe pozaetatowego członka kolegium oraz praca w charakterze referendarza sądowego pozwoliły wybranej kandydatce osiągnąć tak „wysoki poziom wiedzy w administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej”, że została uznana za najlepszego kandydata w procedurze nominacyjnej. Tym bardziej, że Rada nie wskazała ani liczby spraw rozstrzyganych przez wybraną kandydatkę, ani też ich charakteru (rodzaju). Jest to istotne z uwagi na to, że z reguły pozaetatowi członkowie orzekający w samorządowych kolegiach odwoławczych nie są obciążani „przydziałem orzecznictwem” w pełnym zakresie i często ich zakres obciążenia bywa znacznie mniejszy niż w przypadku etatowych członków kolegiów.

Również w odniesieniu do powołanej przez Radę okoliczności pracy w charakterze referendarza sądowego, należy podkreślić, że z ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wynika, że referendarz sądowy dokonuje określonych czynności procesowych które, chociaż są istotne dla postępowania sądowoadministracyjnego, to raczej mają charakter czynności „technicznych” i z istoty rzeczy nie wymagają przeprowadzania skomplikowanych procesów wykładni przepisów prawa. Znaczną grupę takich czynności stanowią czynności z zakresu prawa pomocy, które cechują się dużą powtarzalnością i nie są nadmiernie skomplikowane. Istnieje zatem poważna wątpliwość czy wykonywanie przewidzianych dla referendarza sądowego czynności stanowi samodzielne orzekanie „w sprawie sądowoadministracyjnej”. W wypadku przyjęcia zatem kryterium doświadczenia w zakresie samodzielnego orzekania jako elementu doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, w ocenie Sądu Najwyższego, wymagałoby zestawienia rodzaju i charakteru orzeczeń wydawanych przez wybraną kandydatkę z rodzajem i charakterem orzeczeń wydawanych przez odwołujących się.

W zakresie naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS statuującego wymóg wszechstronnego rozważenia sprawy podnieść należy, że wymóg ten wiąże się również z obowiązkiem stosowania tych samych kryteriów ustawowych wobec wszystkich kandydatów. Przedstawione wyżej okoliczności jednoznacznie wskazują, że wymóg ten nie został zachowany. Za naruszenie wymogu wszechstronnego rozważenia sprawy uznać należy także posłużenie przez podmiot rozpatrujący sprawę kryteriami, które nie zostały przewidziane w ustawie takimi jak: praca orzecznicza w sądzie administracyjnym czy sposób przedstawienia kandydata w trakcie wideokonferencji. W niniejszej sprawie dotyczyły one tylko jednego kandydata, co oznacza, że w odniesieniu do pozostałych powinny być one uznane za kryteria dyskryminujące. Zaniechanie przez Radę porównania ocen i kryteriów ustawowych przyjętych wobec wybranej kandydatki oraz odwołujących się przemawia za uznaniem naruszenia swobodnej oceny kandydatów. Rada nie wskazała szczegółowo jak przedstawia się sytuacja odwołujących się i spełnienie przez nich ustawowych kryteriów w odniesieniu do zastosowanych przez Radę

kryteriów wobec A. L.. Podważa to wniosek, że sprawa została wszechstronnie rozpoznana.

Za naruszenie art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS uznać należy stwierdzenie, że Rada uwzględniła: kwalifikacje kandydatów, doświadczenie zawodowe, poziom wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, opinie przełożonych, rekomendacje oraz inne dołączone dokumenty. Tego rodzaju sformułowanie, stanowiące w istocie powielenie regulacji ustawowych nie może stanowić uzasadnienia podjętej decyzji, skoro nie odnosi się do konkretnych okoliczności związanych z oceną poszczególnych kandydatów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2020 r., I NO 41/19). W niniejszym postępowaniu KRS wskazała na dwa kryteria jako przeważające: wysoki poziom wiedzy rekomendowanej kandydatki wynikający z pracy w SKO w E. oraz w WSA w G. oraz sposób zaprezentowania się w trakcie wideokonferencji.

W ocenie Sądu Najwyższego zaskarżona uchwała pozostaje także w sprzeczności z art. 42 ust. 1 u.KRS. Uzasadnienie uchwały sporządzone zostało w sposób uniemożliwiający kontrolę instancyjną. Wskazuje na to w szczególności brak sprecyzowania rzeczywistych kryteriów, którymi kierowała się Rada dokonując oceny kandydatów oraz brak wskazania w jakim zakresie uznano kwalifikacje rekomendowanej kandydatki za wyższe i bardziej odpowiednie od kwalifikacji odwołujących się, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których KRS uznała, że kandydatury odwołujących się są gorsze od kandydatury rekomendowanej kandydatki. W ocenie Sądu Najwyższego nie można przyjąć, że sprawa została „wszechstronnie rozważona” skoro najistotniejsza część uzasadnienia stanowi jedynie powtórzenie regulacji ustawowej i nie wyjaśnia, dlaczego odwołujący się nie spełniają w odpowiednim stopniu przyjętych kryteriów, tj. jakie elementy z ich doświadczenia życiowego (zawodowego) czy oceny kwalifikacyjnej nie odpowiadają pułapowi przyjętemu przez Radę.

Sąd Najwyższy jeszcze raz podkreśla, że zgodnie z art. 35 ust. 2 u.KRS Rada kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje,

publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, w tym opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. W realiach niniejszej sprawy choć KRS, podejmując zaskarżoną uchwałę, formalnie powołała się na wszystkie wskazane powyżej kryteria, to jednak z jej uzasadnienia nie wynika, w jaki sposób kryteria te zostały zastosowane przy ocenie kandydatur odwołujących się. Nie wiadomo też, z jakich konkretnie przyczyn uznano, iż nie spełniają oni stawianych im przez Radę wymagań.

Celem postępowania przed KRS jest wyłonienie możliwie najlepszych kandydatów na urząd sędziego. W świetle regulacji ustawowej oraz bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego (wskazanego wyżej) Rada nie proceduje na zasadzie nieskrępowanego swobodnego uznania, ale przeprowadza rzetelnie postępowanie, stosując kryteria ustawowe oraz kryteria przez siebie wskazane, mając przy tym na uwadze cel konkretnego postępowania. Kryteria wskazane i zastosowane przez Radę powinny poddawać się weryfikacji i koncentrować na znajomości materii lub cechach, które mogą być użyteczne na stanowisku sędziego, którego dotyczy postępowanie konkursowe. W przeciwnym razie może dojść do naruszenia zarówno ustawowych (regulujących ustrój sądownictwa i KRS), jak i gwarancji konstytucyjnych.

Rada nie może też uzasadniać wskazania Prezydentowi RP kandydata do powołania na urząd sędziego (nominować) specyfiką organu kolegiального i głosowań. W szczególności sędziowska część Rady czuwać powinna nad stosowaniem kryteriów w sposób niewątpliwie transparentny i obiektywny, wyłaniać kandydatów w sposób niewątpliwie najwyższym spełniające kryteria, które powinny mieć na uwadze cel postępowania. Podjęte uchwały (decyzje) należy uzasadniać w sposób niebudzący wątpliwości, mając na uwadze wszelkie okoliczności prawne, które w istotny sposób ograniczają swobodę decydowania, oraz prawo uczestnika postępowania do poznania dokładnych motywów rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy zgadza się ze stwierdzeniem, że przy głosowaniu nie sposób zrekonstruować powodów decyzji poszczególnych członków organu kolegiального – w tym przypadku KRS – to jednak w żadnym razie nie zwalnia to tego organu jako całości od uzasadnienia swej decyzji w taki sposób, by mogła ona zostać zweryfikowana co do zgodności z prawem w postępowaniu odwoławczym. Rozumowanie

przeciwne, oparte na niemożności czy też niedopuszczalności zapoznania się z wewnętrznymi motywami decyzji członków organu kolegiального, musiałoby prowadzić do wniosku, że uzasadnienie podejmowanego przez taki organ aktu w istocie nie ma żadnego znaczenia, a sama decyzja jest niemożliwa do zweryfikowania. To z kolei czyniłoby zupełnie iluzoryczną możliwość zbadania w postępowaniu odwoławczym prawidłowego zastosowania ustawowych kryteriów – a co za tym idzie, zgodności uchwały z prawem, do czego Sąd Najwyższy jest w przypadku wniesienia odwołania zobligowany na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS.

Należy mieć także na uwadze, że rozwiązanie prawne, dopuszczające możliwość wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego od uchwał KRS dotyczących indywidualnych spraw sędziów, zostało wprowadzone na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06. W wyroku tym wskazano, że „dobrem chronionym przez art. 60 Konstytucji RP jest przejrzystość i jawność reguł stosowanych przy określaniu wymagań związanych z objęciem funkcji w służbie publicznej. W prawie gwarantowanym tym przepisem Konstytucji mieści się również weryfikowalność stosowanych kryteriów naboru do służby – władza publiczna uprawniona jest do ustalania szczególnych warunków dostępu do konkretnej służby, a więc selekcyjnego naboru do służby publicznej. Konieczne jest jednak stworzenie odpowiednich gwarancji praworządności decyzji dotyczących dostępu do służby publicznej, tak aby wykluczyć wszelką dowolność działania władzy publicznej”.

W sytuacji braku wskazania przez KRS w uzasadnieniu uchwały podjętej w sprawie indywidualnej konkretnych kryteriów oceny danej kandydatury i wyjaśnienia sposobu ich zastosowania – tak jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie – kontrola przestrzegania praw obywateli zagwarantowanych w art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP jest w istocie niemożliwa do przeprowadzenia. W takim przypadku Sąd Najwyższy nie ma bowiem możliwości ustalenia, czy zajęte przez Radę stanowisko nie przekracza dopuszczalnych w ramach prawa granic swobodnego uznania i nie nosi znamion dowolności. Także z tego względu zaskarżoną uchwałę należało uchylić, a sprawę przekazać KRS do ponownego rozpatrzenia. W świetle powyższego Sąd Najwyższy nie mógł uznać zaskarżonej uchwały za zgodną z wymogami określonymi w Konstytucji RP oraz

przepisach u.KRS. Skarżący wskazali, że doszło do naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS. Ponadto, że nie doszło do dokonania oceny kandydatury na podstawie przejrzystych kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a tym samym, że doszło do naruszenia art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP. Wobec zasadności wskazanych zarzutów Sąd Najwyższy odstąpił od rozważenia innych naruszeń prawa wskazanych w zarzutach przez odwołujących się.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia Krajowej Radzie Sądownictwa.